

նոյն չըլլալով հանդերձ, թէեւ իրենց մայրենի եկեղեցւոյ ծոցն ինքնայոժար վերադարձողները հաճութեամբ եւ սիրով ընդունեցինք, բայց մեք մեզէն չուզեցինք որ եւ իցէ եղանակաւ առթէն օգուտ քաղել տամք եւ ութն տարիներէ ի վեր յորում Հասունեան եւ Հակահասունեան կուսակցութիւնք այնքան մաքաւեցան միմեանց դէմ Ռէվոլյուցիոն կոնգրակին առթիւ, որով փորձ կը լինէր Արեւելեան Կաթոլիկ Պատրիարքաց եւ Եպիսկոպոսաց ընտրութիւնն ու հաստատութիւնը Հռոմէայ Պապին միայն վերապահել եւ ոչնչացնել այն ամեն իրաւունքներ, որք սրբազան են իրենց հնութեամբ եւ օրինաւոր եկեղեցական եւ մարդկային իրաւանց վրայ հաստատեալ ըլլալով, մինչեւ ընդհակառակն նոյն վեհաձեռն զգացմամբ չեն վարուիր մեզ հետ մեր Կաթոլիկ ազգայնոց առաջնորդք ի գաւառս, ուր ջանահար կը լինին նոքա ամենէն չնչին պարագայէն իսկ օգուտ քաղել եւ զանազան մեքենայութեամբք որսալ ռամիկ ժողովուրդը:

Երբ մանուկ էի, լուսահոգի հայրս պատմած է ինձ որ ծերած Հայ կաթոլիկին մէկը օր մը Հայոց Եկեղեցւոյ մը առջեւէն անցած պահուն, ինչպէս է եղեր, գլխի «ֆէսը» վար է ինկեր, այսու ամենայնիւ գլուխը ծռելով «ֆէսը» չէ առեր, որպէս զի Հայոց Եկեղեցւոյն առջեւ երկրպագութիւն ընելով մեղանշած չըլլայ:

Մենք մեր լուսահոգի հօր այս պատմութիւնն ռամկական աւանդութիւն մը կը կարծէինք մինչեւ ցարդ, բայց շատ շնորհակալ եմք Մէճմուշէն որ հռովմէականաց այսօրինակ նախապաշարունակներն ու քրիստոնէական պարզ եւ միանգամայն վսեմ կըրօնին՝ որ սէր կը քարոզէ՝ բոլորովին հակընդդէմ՝ նոցա տածած այդ մոլեռանդ սկզբունքներն ու ատելութիւնները վերստին հաստատեց իւր վերոյիշեալ տողերով:

Մէճմուշ կ'ըսէ թէ՝ Յունաց ազգը ազատ է, ինչ կերպով ուզէ, թող այնպէս չարժի, բայց կաթոլիկ եկեղեցին չկրնար հետեւիլ անոր, եւ թէ՝ Յոյները Ս. Զատիկի եւ Ս. Երմիայի տօներու առթիւ Հայոց Պատրիարքարանն այցելելով հանդերձ անոնց ինչ ինչ կրօնական դաւանութիւնները տարբեր կերպով կ'ընդունին:

Ստոյգ է որ Յոյնը մինչեւ վերջին տարիները շատ տեղեր, նոյն իսկ կեղ-րոնին մէջ՝ Հայոց մկրտութիւնը, Հայոց պատկեր իբր մկրտութիւն եւ իբր պսակ չէին ընդուներ եւ ենթադրենք թէ այսօր մեր Կաթոլիկոսներէն մին ելլայ Օրթոօքս կրօնին ընդունիլ ուզէ, իբր պարզ կիսասարկաւագ մ'իսկ չեն ընդունիր զայն, բայց այս տարբերութիւններն չէին արդիւնը եւ չեն ազդել իրենց եկեղեցականներն որ մոռնեն այն Աստուծոյ նուիրեալ տունը յորում աղօթք եւ փառաբանութիւններ կը մատուցուին նոյն եւ մի նախախնամող Արարչին զոր հաւատարմայէն կը պաշտմը ամենքս, եւ միւս կողմանէ իրենց քաղաքավարական պարտաւորութեանց մէջ ալ թերեւոք չեն ըլլար, եւ այսպէս երկու ազգաց մէջ սիրոյ եւ բարեկամական յարաբերութիւններն կը մշակուին:

Իսկ մեր կաթոլիկ եղբայրներն մեր եկեղեցւոյ Ս. Խորհուրդներն օրինաւոր կը ճանչնան, եւ եթէ պատահի որ մեր մէկ քահանայն, վարդապետը կամ եպիսկոպոսը Հռոմէականութեան դիմէ, իբր քահանայ, վարդա-

պետ, եպիսկոպոս կ'ընդունին: Ուրեմն ինչ արգելի պատճառ կը մնայ մեր եկեղեցիէն ներս մտնելու: Արդեօք Հայոցս մեղքը միայն Ս. Պապը աստուածային օրինօք Եկեղեցւոյ գերագոյն իշխան եւ գլուխ չճանչնալն է, բայց այս պահանջում որ աստուածային իրաւանց եւ ինչ կանոնական հեղինակութեան մը վրայ հիմնաւէ:

Թող զայս կէտ՝ ամեն պարագայի մէջ հակասութիւն կը թուի մեզ ազգութեամբ Հայ անուանել զինքն եւ կրօնապէս օտար գլխի մը հետեւիլ, որպէս թէ բուն իսկ իւր ազգային եկեղեցին Առաքելական չըլլար, եւ միթէ՞ սակաւաթիւ բացառութիւններն յարգելով՝ Հայ կաթոլիկ կղերն ու հասարակութիւնը, քանի որ բաժնուած են իրենց մայրենի եկեղեցիէն, ազգութեամբ ալ օտարացած լինելու վտանգին մէջ չեն գտնուիր կամ գէթ նշաններ ցոյց չեն տար: Մեր Հայ կաթոլիկ եղբայրք, Հայ եմք կ'ըսեն ու առհասարակ Հայ անուններ կրելէ կը խորշին, կը հարցնենք ինչ նշանակութիւն ունին Հայոցս համար Վէնսան, Լորէն, Ժաք, Ժորժ, Բէթրաքի եւլն. անունները, նոյնպէս իրենց մակնուանաց ծայրի «անուն»ն ալ կը մկրտեն: Իրենց տանց մէջ մեծ մասամբ Հայերէն լեզուն գործածել չեն ուզեր եւ իրենց եկեղեցեաց մէջ քահանայք իսկ այնպիսի աճապարանօք եւ անորոշ արտասանութեամբ մը կը կարդան որ ունկնդիր ժողովուրդեան անհասկնալի կ'ըլլայ ընթերցումքը: Երբ այսպէս իրենց առումը կը փոխեն, մականունը կ'ընտանեն(1), ուրիշ լեզու կ'որոշածեն, ժամերգութիւնն տարբեր արտասանութեամբ մը անհասկնալի կընեն, ազգային հանդէսներու չեն մասնակցիր, ազգային թերթերը չեն ընթերցում: Ս. Երմիայի եւ Ս. Զատիկի տօներուն առթիւ իբր ազգակից եւ արեւակից գալ զիրար գրկախառնելէ կը քաշուին, ալ այդ տեսակ ոգի եւ սիրտ կողո հասարակութեան մը քով ո՞ր կը մնայ հայութեան, ազգութեան զգացումն:

Վերջերս Պէտրիք տէրէի մէջ աղէկը տուր անցք մը տեղի ունեցաւ գիշերանց, մայր եւ որդի չարայար ըսպանուեցան, այդ նահատակեալներուն պէտք եղած յարգանքներն ընծայուեցան ամեն ազգաց կողմանէ, մինչեւ իսկ քրիստոնէական կրօնի հակառակորդ Հրէից կողմանէ, իսկ առդին Պէտրիք տէրէի ծովափէն դադարն անցնելու միջոցին հայ կաթոլիկաց եկեղեցին զլացաւ որ եւ իցէ պատուոյ ցոյց մ'ընէ:

Կը տեսնե՞ս, Մէճմուշ, մոլեռանդութիւնը ինչքան ընել կուտայ քու պաշտպան կանգնած հասարակութեանդ: Ամեն քրիստոնէայ ազգեր, Հայ, Յոյն, Պոլիկար, Ռուս, Ասորի, Խալտի եւլն. եւլն. նուազ կամ առաւել ծիսական տարբերութիւններ ունենալով հանդերձ՝ զիրար կը համբուրեն ու կը գգուեն: Միայն Հռոմէականներն են որ քրիստոնէական ոգւոյն հակառակ իրենց մոլեռանդ ընթացքով ծաղր ու ծանակ կը լինին բոլոր քրիստոնէայ աշխարհի առջեւ:

Բայց որ ամենացաւալին է, այս մոլեռանդութիւնն ու ատելութիւնը մեծ արգելքներ կը յարուցանեն ընդհանուր ազգին յառաջդիմութեան եւ այս կէտն է որ մասնաւորապէս մեր

արդար զայրոյթը կը գրգռէ: Ասկէց երեսուն տարի յառաջ այնքան փայլուն եւ սիրալի ակնկալութեամբք հիմնուած Համազգեաց ընկերութիւնը տապալեցաւ Հասունի ձեռօք, եւ Միացեալ ընկերութիւնք, կազմեալ երեք ընկերութիւններէ՝ Արարատեան, Կարողացիրաց Արեւելեան եւ Կիլիկեան, (թէեւ ունենամք հակա-կարծիք լինելու մէկ քանի կէտեր գրութեանը դէմ) Միացեալ ընկերութիւնք՝ կ'ըսեմ, որք Հայաստանի գիւղօրէից լուսակարօտ աղքատիկ մանկուոյն մտաւորական սընունդը կը մատակարարեն քառասունի չափ վարժարաններով, որք մեր բարեխնամ ինքնակալ՝ Վեհափառ Սուլթան Ապտիւլ Համիտ Խանի թանկազին համարումն ու վստահութիւնը կը վայելեն, ինչպէս տեսնուեցաւ վերջին պարահանդէսին առթիւ, ում շնորհեց իւր Օգոստոսիան հովանին եւ կարեւոր գումար մը նուէր, որք վերջապէս ընդհանուրիս քաջաբերանաց արժանի են կրթական գործին մատուցած աներկապի ծառայութեամբք, փորձ փորձուեցաւ այս անգամ... Եանի կողմանէ վստահաս-ցընել այդ օգտակար հաստատութեան, յաճախ յեղյեղելով նորա առումը՝ Մշտ մէջ իւր վարժապետներէն միոյն վրայ ամբաստանուած այլ դեռ չը հաստատուած մէկ ոճրագործութեան դէպքի մը պատճառաւ, եւ գիտէք այս ամենը ինչո՞ւ, -վստի զի հոն ուր կրթութիւնն ու լուսաւորութիւնը մուտ կը գտնեն, այլ եւս անդ-րաւնականութիւնն ու մարդորսութիւնն ճարակ չեն կրնար գտնել:

ԱՐՄԵՆԱՆ

Տիւն սապահ Գալ. Ժողով իւր Մայր դիւան թէճէմիւ իտէրէք, մահը հալին 22 սինտէ Ընդհանուր ժողովուն թէճէմիւ իթմէսինէ, վէ եհնի ինթի-խապ օլունան երեսփոխանարըն թաս-տիգ լէրինտէն սօնրա, Փաթրիք ինթի-խապը ինչ լազմ կէլէն ումուսի մեծ լիսինտէ գանդի կիւն թէճէմիւ իլ-լէմէսինին դարարընը վրմէսինէ գարար վրմիշ տիր:

Պալլգեան Յովհաննէս Էֆէնտի, Գայսէրիյէմիզ թարաֆընտան երես-փոխան ինթիխապ օլունմուշ տուր:

Պէյօղլուտա Բանկալթիտէ վազը վիլէնա Միթարեան միաբանութիւն-նու թահթը իտարէսինտէ պուլունան կիլէլի կիւնտիւլլի երբէք չօճուգ-լար մէքթէսինտէ, բազար կիւնիւ սասթ 7 1/2 տա պաշլաբայ, վէ թիւթ-պէլլու Փաթրիք Ազարեան Էֆէնտի հազրէթլէրինին թիւսթթլէրիլլէ օլ-տուղու հալտէ, թէվլիի միւքեաֆաթ զինթէթի, բէք միւթանթան սուրթթ-տէ, միւլիդալար, նազմէլթի, նութգ-լար, վէ թէաթրօճա իճրալարա իճ-րա իտիլիշ, վէ խայլիճէ զէվաթը միւթէպէրէ վէ ֆամիլեա հազըր պու-լունմուշ տուր:

Գէրչի, պիր պէեիս եօգ իսէտէ, դա-զէթալար պէյնինտէ, այնի կիւնտէ զուհուրա կէլէն պիր ֆարգը աղիմ բէք շայիանը տիգգաթ պուլունտուղուն-տան, պէեան իտէրիլ, շէյլէթի, ճիգ-վիթ զազէթասընտա, Էրբէք վէ գա-տըն պինտէն զիւստէ զէվաթ հազըր պուլունմուշ տուր:

Մէճմուշ, պիր պէեիս եօգ իսէտէ, դա-զէթալար պէյնինտէ, այնի կիւնտէ զուհուրա կէլէն պիր ֆարգը աղիմ բէք շայիանը տիգգաթ պուլունտուղուն-տան, պէեան իտէրիլ, շէյլէթի, ճիգ-վիթ զազէթասընտա, Էրբէք վէ գա-տըն պինտէն զիւստէ զէվաթ հազըր պու-լունմուշ տուր:

մաղ իսէ, արթըգ ուղազ մահէլլէրին համալտիլթիւնտէ, նէլթ օլաճաղընը հէրքէսին միւթալաասընա իհալէ ի-տէրիլ:

Օրթաքէօյտէ վազը միլլէթիմիզ Դարոցասէր Տիկնանց Ընկերութիւնու գըղլար մէքթէպինին իմթիհանը եա-րըն վէ օպիր կիւն իճրա օլունտուգ-տան սօնրա, տօգուղունմու սէնթի թէվլիի միւքեաֆաթ զինթէթի տա-խի, մահը հալին 24 իւնտէ, վէ սասթ 6 պուլունգտա իճրա իտիլլէթ տիր:

Պու միւնասթթլէթլէ, սէքիլ օն սէ-նէտէն պէրու, պիր ճիլէթտէ, հազ-գը աճիլանթիլլտէ զուհուրա կէլլէթ-տէ օլունտա, հիլ պիր ճէվապ վիրմէ-եթէք կէլլէթտէ պուլունտուղունմուզ պիր սիթէմին սէպէպինի, պու կիւն պէեան իտէլիմ:

Թէյէքթիւր իտէրիլ, մէքթիւր մէք-թէպ թարաֆընտան, թարաֆը աճի-զիլէ տախի տալլէթ պիլլէթի կէօն-տէրիլիլ տիր, հալալաքի, վազթի-միլ օլաա տախի, քէնտի թապիլի ար-զումուզա թէվլիի ան կիլմէեթէ-կիմիզ միսիլու, սէքիլ օն սէնտէն պէրու տախի, միլլէթէ հիլ պիր զիլ-նէթտէ, տալլէթլէրինէ իճապէթ իլէ կիտիպ հազըր պուլունտարա իթթի-խար իլլէմէմիլիլ տիր, վէ սէպէպիտէ պաշգա հիլ պիր շէյ օլմահալ, ան-ճազ, ճիլլիթ զազէթասընըն միւտի-րի եախօտ սահիպի պուլունտան տա-խի, այնի սուրթթտէ պիլլէթ կէօնտէ-րիլլէթ տալլէթ իտիլլիլինի կէօր-մէքտէ պուլունմուշ, վէ քիպր ու ճէ-նապըմըլտան նաշի, Էյլէ պիր ճիլ-վիթ վէ ազգատեաց իլէ, այնի զինթէթ-տէ հազըր պուլունմուզ, վէ այնի հիւր-մէթէ նայիլ օլմազլըլը իրթիքեապ իթմէմիլիլ տիր, վէ պուլունտան պէթ-լէ տախի թէյէքթիլ վէ իրթիքեապ իլլէմէթիլ: այնի ճէնապ վէ այնի քիպ-րի, զինթէթ սահիպլէրի թարաֆըն-տան տախի զուհուրա կէլլիլ օլմա-սընա էմին օլուր իսէք, իլլէ անճազ օլ վազըլմ, վազթիլիլ իճապիտ օլ-տուգա, տալլէթլէրինէ իճապէթ իթթիլիլալ իլլէմէթիլիլ արզու իտէրիլ:

ԱՐՄԵՆԱՆ

ԳԱԼԱՌԱ ՊՈՐՍԱՍԸ	
Յունիս 12	
Էս. Ում. տիւն աղ. գար.	16-4
» » » Էն երեքսէք	16-5
» » » Էն աշաղը	16-5 1/2
Պու սապահ աշըլուր	16-4
Իսթիքարալ տախիլի տիւն գար.	56-17
» » » Էն երեքսէք	56-17
» » » Էն աշաղը	56-18
» » » աշըլուր	56-16
Մըսըր մութթահըր գար.	
Պու սապահ աշըլուր	-
Սէրի Ա.	24-50
» Բ.	15-
» Գ.	16-4
Բուլմիլ շըմէսթէթի	42-
Ազլէ ֆաիդի	6-
Դարօր Դըշ.	28-
Հէվալլիսիլ	30-
ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՈՆԼԱՐԸ	
Գրէտի Ժէնէրալ	Բ. Բ. 7-22
Սթանալօլ պանգասը	6-28
Սօրիթէ Ժէնէրալ	4-5
Թրամալ	4-35
ԱԳՁԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱՐԸ	
Օամ. իրապը 100 շըշ. տան	Ղըշ. Բ. 7-22
Պէեազ մէճիտիլի ֆարգը	108-11
Սթալիլ	105-
Պէլլիլ	105-
Սթըլլիլ	105-10
Ինկիլիլ իրապը	110-34
Ֆրանսազ ալթուր	88-2
Բօլ	90-38
Գրէմիլ ալթուր	51-17
Գարաօն գալլէսի	9-80

ՏԱԽԻԼԻՑԵՆ

— 0 —

ՄԵՄՈՐԻՆԵՆԻ

Հալէպ վիլայէթի տէֆէթարարը զը Թրապիզոն վիլայէթի տէֆէթարարը սապար Մուհիտտին պէյէ .

Թրապիզոն վիլայէթի տէֆէթարարը ինչը Ետրիքն վիլայէթի մուհապէպէ միւսէյեիքի սապար Գուստի Էֆէնտիքն .

Շուրաի Տէվլէթ Թէմեիզ միւստաիի ուսումի մուսալիմի իսթինաֆ միւստաիի ուսումի մուսալիմի իսթինաֆէնտիքն .

Շուրաի Տէվլէթ իսթինաֆ միւստաիի ուսումի մուսալիմի պիւրիմի մահքէմէի Թիմարէթ զապթ քէթէպէսինտէն իսթինաֆ պէյէ թէվէնի պուրուլմուշ տուր .

— 0 —

ՆԻՇԱՆ

Մէքթէպի Հարպիյէի Շահանէ հըֆէթընհէն խօսմար վէ Պայթար Բիւլտիյէի Ասքէրիյէի թապիպի գօլաղասը Եուսուֆ-Չիքա Էֆէնտիքն տէֆէթարի իսթինաֆ Մէքթիսի իհասն պուրուլմուշ տուր .

— 0 —

ՅԱՅՏԵԼԻ ՊԻՐ ՍՈՒ ՄԵՆՊԱՐ

Մուսթաֆա-Չափուշ նամընտա պիւրատէմին Կիւլգէման գարիյէի ճիւղարարնտա վազը թարաւարնտա չալըսը սըրատա պիւր սու մէնպար պուրուլմուշ , վէ մէքէրի սուեուէն ի-

լէլ ու Էմրաղըն թէտալիսի իլին ֆայտէլի օլտուղու պիթ թէքըրիպէ անլալըմը օլտուղու Ասթընտան զաղէթալարա Էազըլմը տըր .

— 0 —

ՆԵՎԻՃԱՏ ՊԻՐ ԹԻԻՖԵՆԻ

Թօփիսանէ Էսիհա ֆապրիգասը ամէլէսինտէն գաիմիսգամ իսթինաֆ 12 սանիյէտէ 14 , Էանի տագըգատա 70 , կիւլլէ աման պիւր թիւֆէնք ինտի իսթինաֆ տըր . Պու թիւֆէնքին հիւքիւմէթ թարաֆընտան սիփարը օլտուղու Մուսալիմի թիւֆէնքէրնտէն հէր վէճէլէ ֆաիգ օլտուղու թիւֆէթ օլտուղու տըր .

— 0 —

ՁԻՁԵՔ ԻԼԼԵԹԻ

Էլ Գահիւրէ նամ Մըսըր զաղէթասընտա օգուստուղընա կէօրէ , Գահիւրէտէ զուհուր իսթինաֆ օլտուղու իսթինաֆ չօղալմը , վէ մահալը սաիւրէնէ սիւրաթէթ ու իսթինաֆ իսթինաֆ զըմնընտա հիւքիւմէթ մահէլլիյէ թարաֆընտան թէտապիւրի միւսթիւնէ իսթինաֆ իսթինաֆ պուրուլմուշ տուր .

— 0 —

ԿԵՕԼԼԵՐ ՎԵ ՊԱՍԹԱԳԼԳԼԱՐ

Պու քէրէթ թիւմարէթ վէ Նաֆաա նէգարէթի թարաֆընտան հէր թարաֆա Էազըլման թահրիւրաթտա մէմալիքի Շահանէտէ պուրուլման կէօլ վէ պաթաղըլարըն գուրուտուլմապը վէ թէմիլլէմէսիյէ գապիլի գէր պիւր հալէ իփրաղ օլտուղուսընտա տաիւր լաղըմ կէլէն թէտապիւրին ինտագը-

լընտաը հապըրնտա Էվաթիլի գաթիլիէ իսթինաֆ զըլըմը տըր .

— 0 —

ԻՍԹԻԳՐԱՅԻՆ ՏԻԻԼԻ ԹԱՀՎԻԼՍԹԻՐ

Տէվլէթ Տէ միւսէտտէտէն իսթինաֆ Թաղը տաիլիլ թահվիլաթի ինչը ու իսթինաֆ օլտուղու թիւմարէթի ինչընտէն Էլէվմ թէտապիւրտէ Գիւսա նան թահվիլաթը մէքէրիքէ ֆիլաթի պիւր աղ թէնէգըրիլ իսթինաֆ թիւմարէթի մէքէրիքէնտէն օլտուղու պուր կիւն նէշը օլտուղու պիւր իլանը թէսիլտէն անլալըմը տըր .

— 0 —

ՇԵՀԱՏԵԹՆԱՄԵՍԻՉ ՀԻՔԻՄԼԵՐ ՎԵ ՍԱԻՐԵ Թաղըտաընտ հէքիմիք , ճէրրահըգ , Էպէլիգ վէ Էնգաղըլըգ իսթինաֆ օլտուղու ֆաղաթ չէհատէթնամէսիւնի թասաթի իսթինաֆ միւշ օլտուղու թէպաաթի Օսմանիյէտէն իսթինաֆ իսթինաֆ վէ Էնէպիլ իսթինաֆ մէնտուպ օլտուղու գօնսօլսիւսանէն թասաթի իսթինաֆ հիւքիւմէթի մահէլլիյէն մարիֆէթիլլէ Մէքթէպը Թրապիյէն նէգարէթիլլէ իսթինաֆ իսթինաֆ լաղըմ կէլէնէկի պուր քէրէթ Տաիլիլիյէն նէգարէթիլլէն հէր թարաֆա իշար պուրուլմուշ տուր .

— 0 —

ԱԻԶՈՒԹԱԼԱՐ

Տէրատտէթ թիւմարէթ Օտաը Ղաղէթասընտ օգուստուղ տուր .

Մէվսիմ իլըլէտիքէ , պուր սէնէ մահալաթընտ ֆէյլ ու պէրէքէթի իսթինաֆ տաիլի քէսպի գուլվէթ իլլէմէքտէ տըր .

Բուսէլիտէն պուր հաֆթա փիւրուտ իտէն 7,000 քիլէ Էուսուլաղ պուրտայ Էվլէլէ մէվսուտ պուրուլման միւստար իլէ պէրապէր փիւսցամըգտա 15,000 մըգտարը պիւր սաթընք վապթա օլտուղ տուր .

Կիւրա վէ Աղիմա պուրտայլարընտան պուր հաֆթա-կէլլէմիլ տըր . Սաթընտ մըգտար 20,000 քիլէտէն իպարէթ օլտուղ , մըգտարը մէվսուտա 10,000 քիլէտէն իսթինաֆ տըր .

Եիւնէ պուր սէքիլ կիւն զարֆընտա 2,000 չուվալ ուն վիւրուտ իտէրէք Էյեմաթ մէքէրիքէ զարֆընտա 2,500 չուվալ փիւրուլմ իսթինաֆ տըր .

Իսթինաֆ Էվսաթընտ կէլլէնէ , թիւֆէթիլլէ թիւմարէթիլլէ կէրէք պուրաթա վէ կէրէք Լօնտաթա նիւպէթէն պիւր կէրմի կէօրիւլմիլ տըր . Պու մահալաթ փիւսցամընտա պիւր գալ սէնէ Էվլէլէ կէրմի Էօգ իսթինաֆ , չուսօն վաղըթընտա տուղար օլտուղու հալի քէսատտան արթըգ օլ գատար միւլէթիլլէ պուրուլմամաթտա տըր .

Փիւսցամընտա պուր հաֆթա զարֆընտա 13 տէն 14 1/2 զըշարաթընտա օլտուղ 300 պալտա փիւրուլմ իսթինաֆ տըր . Լօնտաթա քիլլէթիլլէ 1/3 իլէ 1/2 քէնա արաթընտա միւլէթիլլէ վէլ տըր .

Գօղա մահալաթնէն Էիւնէ թէպա-Էիւտը ֆիլաթ հիւքիւմէթընտ տըր . կէլլէն հաֆթա օն իքի զուրուլտան պիւրտէն պիւր օն սէքիլ զուրուլա վասըլ օլտու Սնատուլ մալ ֆիլիպթը պուր հաֆթա զարֆընտա տաիլի Էիւգտէ պէշտէն օն գատար արթընք տըր .

— Հէմ հէնուլ վաթի միւստապի Էաղընտալմը տըր , վէ հէմտէ օլ մըգտար քէսան քէսաֆի տէկիլ տըր , — տէտի .

— Վաթի միւստապի պիւր կիւն կէլլէնէք տըր , — տէտի Կալ Էեալլէթիլլէն կէլլէ օլտու ատէմքէմալի Էմիլիյէթ իլըրէ վէ գուլվէթը պիւր սէօլլէն իլէ .

— Վէ Սօ օլտու Կէլլէ օլտու ատէմ տաիլի , ապալէ Սամուլլէ տօղընտա պաղարաղ ,

— Հաճը , նէրէտէ տըր օլպէքլէմէքտէ օլտուղու միւլ չօնուգ , — տէտի սիւալ իսթինաֆ .

— Պուստա իլըլէրէնէ մէքուլմա-հիպ , Էիլիլի իլլանտալ կէնէ գատընտ ուսումընտ վաղ իտէրէք , — իլլէ պուր տուր մէքուլմալ չօնուլմուլ վալիտէսի , — տէտի .

— Սօ օլտու պուրուլմ իլլանտէն , քէնիլի ամարաղ ,

— Մէքուլմալ աղլամաղտալար , տիմէք տըր , չօնուլմուլ պաղընտա պիւր ֆէլաթէթ կէլլէ օլտուլար տըր , — տէտի .

— Էվլէթ , պիւրաթ չօնուլ , պիւր թաղիլի իտիպ վէ մահվըմը չալընտա զալըմընտ քէնիլլէ զուլմալարընտա պուրուլմալմաթտա տըր , — տէտի քաթա .

— Փաղաթ , պիւր անը , անլէրին քէնիլլէրնտէն գուրթարա-հաղըլ տըր , — տէտի լօմ կըրի .

— Լօմ կըրի պուրուլմ սէօլլէտիլի վաղըթտա , օլ մէրթէպէ թէքս-սիւրի պիւր պաղըլլէ պաղմաթտա իտի քի , մէքուլման իքի Էապանըլար իլըլէրնտէ , ատէթա պիւր լէրալիլ Էսթիլ հաթըլ օլտուլա պաղարաղ , վէ ,

— Սիլք քիմիլիլ , — տէտի մէքուլմանտէն պիւրի .

— Պէն տաիլի , սիլիլի կիպի , տէրիւստէ իտիլիլ օլտու պիւրիլք պիւր իսթինաֆ իլլէ պիւրիլք պիւր իտտանընտ զայրէթ քէլլէրի պաղընտան պիւրիլիլ , — տէտի լօմ կըրի .

— Իսթինաֆ նէ տըր , — տէտի մէքուլմա Էապանըլ .

— Պէնիլ իսթինաֆ Էօգ տուր , — տէտի լօմ կըրի .

— Մէքուլման Էապանըլար , լօմ կըրի թարաֆընտան վիլիլլէ պէօլլէ պիւր ամալիպ ճէվալը իլլանտէն , պիւր թէսաթիլլէ աղիլ իլըրէ , պիւր պիւրի Էիլլէնէ պաղմանտա պաղարաղընտան , լօմ կըրիտէ , թէքարէն իսթինաֆ վալ պիւրիլ .

— Պէն , իլլանտա ուղընտա ֆէտալի ճան իսթինաֆ օլտու պիւր ատէմին Էէրիլլէ գաիլմա պուրուլմաթտալար , վէ լաղըմ կէլլէ թալիլմալար տա , պիւրաթ քէնտիլլէն ամըլըմ տըր , չիւն քի , տիւլմէլլէրնտէ իլլէ տիւլմէք տարաղաթնա չէքիլլէրնտէ , վէ սօն նէֆէսիլիտէ վիւրիլիլ Էաղըլմա , օրատա , թա գաղըլմալար հաղըլ պուրուլմալար տուր , — տէտի .

— Լաթիլ . . . քիլմ իտի մէքուլմա , — տէտի սիւալ իսթինաֆ Էապանըլարտան պիւրի .

— Մէքուլման իսթինաֆ Փալթըն իտի , — տէտի լօմ կըրի .

— Փալթըն իսթինաֆ իլլէրնտէրնտէ , մէքուլման Էապանըլար , պէրալիլ հիւրմէթ ու թիւմարէթ , տէրհալ պաղարաղ Էիլլէր .

— Ձիւնքի , մէքուլմա Բահիլիլ , ապալէ Սամուլլէ օլտուղու մէօմաթ կէօրմէքտէ վէ թանըմաթտա իտի .

— Մէքուլմա կէնէ Բահիլ սէղանա չըգտը , վէ քէմալիլ իման վէ թէ Էմիլիլ իլըրէ , միւլտաթտան պուրուլման տուլար իլլէ , ինտիլ Շէրիֆի գրաթիլ իլլէրնտէն , վէ պիւրուլմաթիլ իլլէրնտէն չըգտը . տըգտան սօնտա , զանն իտէրսիլլէր , քիլիլլէնիլ գուլպալիլ թահթընտա պիւր գըրլանընտ ուլմաթտա տըր կիպի , գօլուպ միւլպէրն չըգտը , վէ ճէօմաթալիլ իսթինաֆ տաիլի ,

« Պիւրտէրլէրիլ , հոկտեմբեր 26 տան , Էանի տէօթ կիւնտէն « պէրու տուր . քի , պէն պուր կիւն . քի Ս . Պատարաղ , իլպուր սա-« Էաթտա , կէրիլ թաղընտ իլլէ-« մէքիլլէ պօրնու պուրուլմալար-« տա իտիլ , վէ կէրիլ , ուղաղ-« մահէլլէրտէն կէլլէնէք , վէ պուր-« Էաթտա պիւրիլլէնէք օլտու , հալ-« պուրի , պիւրպիւրիլլէրնտէ թանը-« մաթտա օլտուսան , ֆաղաթ , Ալ-« լալըն մուհապէթիլլէ , վէ սէ-« ֆիլ լաթանըլըն զայրէթիլլէ , « պիւր տէրէնէտէ գալլէրնտէ « թաղըմաթտէ պուրուլման պիւրա-« տէրլէրիլ քի , պիւր պէլլէմէքտէ « իտիլ , պիւրիլլէնէք օրուլմա , ամապա-« կէլլէլլէր մի տըր , Էօգտա կէլ-« մէլիլլէր մի տըր .

« Մէքուլման զաթըլար , Էիլլէր-« չի չիմտի սիլիլ իլլէրնտէ իսթ-« լէր , Պատարաղ իսթինաֆտա , « հէր հալտէ պաղարաղնա կէլլէ-« լէրիլլէ արղու վէ իպրամ իտի-« լիլմա , — տէտի .

Ապալէ Սամուլլէ , կիլիլ պիւր մանէտա պուրուլման պուր տալլէթի ինտա իլլէրնտէն սօնտա , քա-րողա պաղարաղ , վաթիլլէ , Ալլահըն ճէօմաթընտ , Էսիլիլ-կէ տիւլմէսիլլէնտէն , վէ , պէրտի-տէն մաթուլ պիւր սէրէթ տէ-րուլիլտէ օլտուղու հալտէ , նէհ-րէ ամըլընտ պուրուլման պիւր չօ-նուգ (Միւլմա մարգարէ տիմէք իսթինաֆ) մարիֆէթիլլէ իլլէ , Էսիլիլ-քտէն գուրթընտալար պուրուլմա-սընտան պահա իսթինաֆտէն պաղ-գա , Իսթինաֆ ճէօմաթընտ , չէօլ-լէրտէ տօլալմաթտան , հալպու-քի , մէքէրիլ ճէօմաթընտ . տալի-մա Ալլահա իման կէթիլիլ , վէ տալիլմա Էմիլիլլէ իլըրէ պուր-լուլմա , գաթտան իմանըլընտ վէ Էմիլիլլէթիլլէ տիւլմէմէ-սիլլէ մէպիլ , աղըլլէթիլլէ չըգտա-կիւն , սահիլիլ սէլամէթէ չըգտա-սընտան , Էանի քէնտուլլէ վատ օլտուլմալ օլտու պիւր մահէլլէ նալիլ պուրուլմաթտան տաիլի պահա իլլէմիլ տըր .

Ճէօմաթտա , մէքուլման իլլա-մը Բէպալանիլ նէվիլտէն պուրու-լման քէլլամըլար տիլլէտիլլէ , իլլէրնտէն , տալիլմա իլլանտա-նընտ սէլամէթիլլէ տիւլիլլէնտէ օլտուլար , կէլլէլլէ մանէ տալիլ օ-լտու պիւր վաղաթնտ , հալը հաղըլ իլլէն , պիւր պէնտալմ մաթամըն-տա օլտուսընտ , վէ ճէնապը Հաղ-թարաֆընտանտա , քէնտիլլէն Է-նի պիւր ճէօմաթընտ օլտու իլլան-տալընտ սէլամէթիլլէ նիլլէթիլլէ իլլանտէսիլլէ , Էէնիլ պիւր Միւլ-սէս , Էէնիլ պիւր չօնուլ կէօնտէր .

